

Adelbert anti-pestprotocol

Inleiding

Scholen voor voortgezet onderwijs zijn verplicht een veiligheidsplan op te stellen om de veiligheid op school te waarborgen. In het veiligheidsplan beschrijft de school welke afspraken zijn gemaakt om de veiligheid op school te garanderen. Dit veiligheidsplan dient sinds de wet Sociale Veiligheid op school in 2015 werd ingevoerd naast de fysieke veiligheid ook de sociale veiligheid te waarborgen. Scholen zijn sindsdien wettelijk verplicht zich in te spannen om pesten op school tegen te gaan en te zorgen voor de veiligheid van leerlingen.

Pestgedrag is (zeer) schadelijk voor leerlingen, zowel voor de slachtoffers als voor de pesters. Met dit anti-pestprotocol wil het Adelbertcollege aangeven wat het beleid van de school is ten aanzien van pesten. Wat wordt er verstaan onder pesten, hoe kan pesten worden voorkomen en wat is de aanpak van de school indien er sprake is van pesten. Het is geschreven voor leerlingen, ouders en medewerkers van de school.

Het hoofddoel van het protocol is het voorkomen en bestrijden van pesten door alle betrokkenen duidelijkheid te geven over ieders rol. Daarnaast heeft het een informatieve en verwijzende functie. Dit protocol is gebaseerd op het pestprotocol van onze school uit 2012. Dit betekent dat ook in dit protocol de 'vijfsporenaanpak' als uitgangspunt heeft gediend. Bij pestincidenten zijn er vijf verschillende partijen/sporen betrokken, die ieder hun eigen verantwoordelijkheid dienen te nemen bij het oplossen van het incident. Daarnaast hebben diverse sites die betrekking hebben op het onderwerp en enkele protocollen van andere middelbare scholen ter inspiratie gediend.⁽¹⁾

Samenvatting schoolbeleid;

Eén van de uitgangspunten van het Adelbertcollege is om vanuit een prettige sfeer en een stimulerende leeromgeving de leerlingen te motiveren om hun talenten te ontwikkelen. Drie van de vier kernwaarden van de school; verbinding, verantwoordelijkheid en vertrouwen zijn niet alleen geïntegreerd in de manier waarop de lessen worden ingericht, maar ook in het handelen en communiceren van de school. De identiteit van de school uit zich in de omgang met elkaar: respect hebben voor elkaar en elkaars verschillen, zorg hebben voor elkaar en onze omgeving. Dit geldt zowel voor onze leerlingen, medewerkers als voor hun ouders.

Het Adelbert wil leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden waarin leerlingen zich harmonieus kunnen ontwikkelen, waarbij leerlingen steeds meer verantwoordelijkheid nemen voor hun persoonlijke ontwikkeling (en hun leerproces). Docenten, mentoren, afdelingsleiders, coördinatoren, ondersteunend personeel en schoolleiding bevorderen deze ontwikkeling.

Pesten betekent dat iemands grenzen worden overschreden en past derhalve niet bij het hierboven beschreven veilige klimaat voor iedereen. De school probeert daarom actief op verschillende wijzen pesten te voorkomen.

Wat is pesten?

Plagen mag, pesten niet. Wanneer is iets nog plagen en wanneer wordt het pesten?

Plagen.

Bij plagen is er sprake van incidenten. Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en het is onregelmatig. Bij plagen zijn de leerlingen gelijk aan elkaar; er is geen onderlinge machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de een, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom leuk, plezierig en grappig. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren. Het gaat hier echter om een subjectief criterium; het is degene die geplaagd wordt en niet de plager die bepaald of er in een specifiek geval sprake is van plagen of pesten.

Pesten.

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één persoon probeert of meerdere personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Het pestgedrag is altijd ongewenst. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en het mobiel pesten (cyberpesten).

Pesten is een ernstig probleem. Hoe langer het pesten voortduurt, des te ernstiger de gevolgen kunnen zijn die het slachtoffer ervan ondervindt. De gepeste leerling kan er zijn hele leven psychische schade van ondervinden. Het kan zo zijn dat een pester niet in de gaten heeft dat de ander zijn gedrag als pesten ervaart en het ook komt het voor dat gedrag wat niet als pesten is begonnen toch uitmond in pesten.

(Enkele) voorbeelden van pestgedrag;

- . Uitlachen, grapjes maken ten koste van een ander.
- . Iemand buitensluiten; niet toelaten in de groep of verstoten uit de groep.
- . Iemand onzeker maken.
- . Iemand belachelijk maken.
- . Iemand kleineren of pijn doen (psychisch of fysiek).
- . De eigendommen van iemand vernielen.
- . Iemand in het nauw drijven en laten merken dat verweer niet mogelijk is.

Pestgedrag kan bewust en onbewust plaatsvinden, in het laatste geval zal er een bewustwordingsproces bij de pester dienen plaats te vinden. Echt pestgedrag stopt nooit vanzelf. Mocht er sprake zijn van pesten, dan is het belangrijk dat niemand zich aan zijn/haar verantwoordelijkheid onttrekt; school, de pester, het slachtoffer, de omstanders/klasgenoten, iedereen heeft een eigen taak. Onze school probeert een belangrijke rol te spelen bij het vroegtijdig signaleren en hulp bieden bij pestincidenten, waarbij het streven is de onderlinge verhoudingen te herstellen en te normaliseren.

Preventieve aanpak

Het Adelbertcollege ziet pesten als een serieus probleem dat niet getolereerd wordt en altijd wordt aangepakt. De school hanteert een preventieve aanpak, waarbij o.a. de volgende duidelijke gedragsregels centraal staan.

- **Wij hebben respect voor elkaar en elkaars verschillen;**
- **Wij zorgen gezamenlijk voor een goede sfeer;**
- **Wij zijn aanspreekbaar op ons gedrag en spreken een ander aan als dat nodig is.**
- **Wij komen afspraken na;**

Pesten komt het meest voor in het eerste en tweede leerjaar, daarna neemt het probleem af. Vandaar dat het zwaartepunt van de aanpak ligt bij deze twee leerjaren.

1. De mentoren van de eerste twee leerjaren geven op de eerste ouderavond van het jaar aan de ouders achtergrondinformatie over pesten en betrekken hen bij de afspraken en de naleving van de hierboven genoemde gedragsregels. Zij wijzen ouders expliciet op het pestprotocol en informeren ouders hoe zij kunnen handelen wanneer hun kind gepest wordt, andere kinderen pest of behoort tot de 'zwijgende' middengroep. Mentoren leveren ouders ook individuele adviezen. Indien nodig kunnen zij metingen verrichten via vragenlijsten.

2. Er wordt op school op vele manieren aandacht besteed aan het sociale klimaat in de klas. In de lessen wordt er gewerkt aan een veilige en positieve sfeer, waarin pesten geen kans kan krijgen. Gelijk aan het begin van het schooljaar wordt het onderwerp pesten door de mentor in de les behandeld. De mentoren van de eerste en tweede klassen stellen met hun klas in de eerste weken van het schooljaar een klassencontract op met de belangrijkste (omgangs)regels (maximaal 10). Zo wordt er met de leerlingen besproken dat pestgedrag altijd gemeld moet worden. Een dergelijke melding zal niet worden gezien als klikken, maar als hulp bieden of vragen. Daarnaast wordt er, zeker in het begin en later indien nodig opnieuw, tijdens de mentorlessen, door middel van verschillende werkvormen en manieren gewerkt aan het verstevigen en versterken van de sociale omgang tussen de leerlingen.

3. Er wordt door de school meegedaan aan de “Week tegen pesten”. Door mee te doen aan deze week wordt er gelijk in het begin van het schooljaar een basis gelegd voor een prettig en veilig schoolklimaat. Op onze school gebeurt dat doordat er de gehele week naast speciale mentorlessen waarin het onderwerp pesten centraal staat, dagelijkse bij onderwerp zal worden stilgestaan.

4. In de brugklassen komt Bureau Halt een gastles geven over pesten, de gevolgen van pesten en de rol die Halt daarbij speelt. De nadruk ligt tijdens deze les op cyberpesten, een vorm van pesten die steeds vaker voorkomt naast het traditionele pesten. Deze voorlichting, vergroot het bewustzijn van de leerlingen en geeft hen inzicht in de consequenties die pesten kan hebben, zowel voor de pester als voor degene die wordt gepest.

5. In de tweede klassen wordt de voorstelling Like over onlinepesten op school gegeven. Het doel van Like is dat de leerlingen na afloop meer kennis hebben over het thema pesten, zich meer bewust zijn van hun houding tegenover pesten, van groepsdruk weten en weten wat zijzelf zouden kunnen of moeten doen in lastige situaties.

6. In de derde klassen wordt jaarlijks de sociale veiligheid en het schoolklimaat gemonitord door middel van vragenlijsten van Kwaliteitsscholen.nl.

Mocht pesten ondanks al deze maatregelen toch nog voorkomen dan verwachten we dat leerlingen, docenten en overige medewerkers dit signaleren en adequate actie ondernemen. Waarbij wordt uitgegaan van de hierboven genoemde vijfsporenaanpak.

DE VIJFSPORENAANPAK

De 'vijfsporenaanpak' bestaat uit aandacht voor de rol van de vijf betrokken partijen: de gepeste leerling, de pester, de omstanders (rest van de groep), de docenten en overige medewerkers en de ouders.

Spoor 1. De algemene verantwoordelijkheid van de school:

- 1) De school zorgt ervoor dat mentoren, docenten en het onderwijsondersteunend personeel voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en de aanpak van pesten.
- 2) De school neemt stelling tegen pesten.

Spoor 2. Aandacht voor de leerling die gepest wordt:

- 1) Goed naar de leerling luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- 2) Met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen en samen met de leerling bepalen wat de leerling nodig heeft.
- 3) Samen met de leerling werken aan oplossingen.
- 4) Zo nodig zorgen dat de leerling deskundige ondersteuning krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaarder te worden (verwijzing via het schoolzorgteam).
- 5) Zorgen voor follow-up gesprekken.

Spoor 3. Aandacht voor de leerling die pestgedrag vertoont :

- 1) Het confronteren van de leerling met zijn/haar gedrag en de gevolgen hiervan niet alleen voor hem/haar, maar ook wat voor gevoel het bij het slachtoffer oproept.
- 2) De leerling helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen. Door o.a. de leerling te helpen (herinneren) zich aan regels en afspraken te houden. Duidelijkheid geven door grenzen te stellen en daar consequenties aan verbinden.
- 3) Zorgen dat de leerling zich veilig voelt: uitleggen wat de leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- 4) Zorgen voor follow-up gesprekken. Eventueel verwijzen. Denk bij de pester bijvoorbeeld aan een sociale vaardigheidstraining of een cursus omgaan met agressie.

Spoor 4. Medeleerlingen betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

- 1) De mentor betreft de klas bij het probleem. De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van de leerlingen hierin.
- 2) Met de leerlingen overleggen over eventuele oplossingen en over wat ze zelf zouden kunnen bijdragen aan een verbetering van de situatie.
- 3) De mentor gaat samen met de leerlingen werken aan oplossingen, waarbij de leerlingen zelf een actieve rol spelen.
- 4) De mentor komt altijd terug op de gesprekken.

Spoor 5. Aandacht aan de ouders van de gepeste en van de pestende leerling:

- 1) Ouders die zich zorgen maken over pesten worden altijd serieus genomen.
- 2) De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- 3) De school geeft adviezen aan de ouders over het omgaan met hun gepeste of pestende kind. De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.
- 4) De school kan ouders adviseren aangifte te doen wanneer de leerling lichamelijke letsel heeft of indien er materiële - of immateriële schade is toegebracht.

De ouders van leerlingen die gepest worden, hebben er soms moeite mee, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Zij hebben in zoverre gelijk dat het pesten inderdaad moet ophouden. Echter een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school, het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een sociale vaardigheids- of weerbaarheidstraining aan bijdragen.

Het stappenplan na een melding van pesten/ respectloos gedrag

A. De mentor

- 1) Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste leerling en later met de pestende leerling apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
- 2) De mentor neemt contact op met de ouders van zowel de pestende leerling als de gepeste leerling en betreft hen bij de oplossing.
- 3) De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich zou herhalen.
- 4) De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.
- 5) Indien het probleem escaleert, meldt de mentor het gedrag aan de afdelingsleider van de leerling(en). Ook kan de mentor kan bij de afdelingsleider terecht voor tips en adviezen over bijvoorbeeld de techniek van het voeren van adviserende, confronterende, straffende of probleemoplossende gesprekken.
- 6) Indien het probleem escaleert (zie 5) worden de ouders/verzorgers op de hoogte gesteld en zo nodig betrokken bij het vinden van een oplossing.

NB: De taak van vakdocenten, vakdocenten hebben vooral een signalerende rol. Dat geldt ook voor medeleerlingen. Indien zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en het voorval melden bij de mentor.

B. De leerlaagcoördinator

- De leerlaagcoördinator kan in onderling overleg de rol van de mentor overnemen bij escalatie van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.
- De leerlaagcoördinator heeft zo nodig een gesprek met de gepeste leerling en de pestende leerling apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
- In het contact met de pestende leerling is het doel drieledig, namelijk: a. confronteren b. mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen c. helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
- In het contact met de gepeste leerling wordt gekeken of hij bepaald gedrag vertoont waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pestende leerlingen.
- Als het nodig is, geeft de leerlaagcoördinator specifieke adviezen en/of een externe doorverwijzing (via de interne zorgcoördinator) voor bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining. Denk bij de pestende leerling bijvoorbeeld aan een sociale vaardigheidstraining of een cursus omgaan met agressie. Denk bij de gepeste leerling aan een weerbaarheidstraining of een sociale vaardigheidstraining die de leerling helpt beter om te gaan met pestincidenten en die de vaardigheden versterkt sociale contacten te leggen en vrienden te maken.
- Registratie van grove pesterijen. Grote pesterijen worden op aangegeven van de schoolleiding opgenomen in het register van incidenten zoals omschreven in de wet op het voortgezet onderwijs, artikel 24c1 register van incidenten.
- Verwijdering van school. Wanneer een leerling ondanks alle inspanningen blijft volharden in het ongewenste gedrag zijn en er geen perspectieven meer voor verandering zijn, rest de school niets anders dan tot verwijdering over te gaan. Er volgt een schorsing voor onbepaalde tijd. De inspectie wordt ingeschakeld.
- Wanneer ouders ontevreden zijn omdat (een medewerker van) de school weigert het probleem aan te pakken of de aanpak ineffectief of onjuist is, dan kunnen de ouders de afdelingsleider of de interne vertrouwenspersoon inschakelen.. (Zie hiervoor de alinea Klachtenregeling, klachtencommissie en vertrouwenspersonen)
- Ouders hebben een klacht. Wanneer de ouders alsnog een klacht hebben, kunnen zij een klacht indienen bij de klachtencommissie. (Zie hiervoor de alinea Klachtenregeling, klachtencommissie en vertrouwenspersonen)

Digitaal pesten of cyberpesten

Ook bij cyberpesten is het hierboven beschreven stappenplan van toepassing.

Digitaal pesten ook wel cyberpesten genoemd is een vorm van pesten waarbij het pesten gebeurt via internet, sociale media en mobiele telefoon. Voorbeelden van digitaal pesten zijn het verspreiden van gênante foto's of filmpjes, het aanmaken van een nepprofiel en het versturen van bedreigende berichtjes. Digitaal pesten is extra vervelend, om de volgende redenen:

- De pester kan anoniem blijven (en durft daardoor verder te gaan).
- Het pesten kan 24 uur per dag plaatsvinden (waardoor degene die gepest wordt zich geen moment van de dag veilig voelt).
- Met één druk op de knop kan een groot publiek bereikt worden.
- Het pesten kan lang voortduren, doordat het gedeelde materiaal op internet blijft staan.
- Het blijft vaker verborgen voor volwassenen.

Wat offline niet mag, mag online ook niet! Vandaar dat het hetzelfde stappenplan ook van toepassing is bij cyberpesten. (2)

Cyberpesten wordt ook niet apart genoemd in het wetboek van strafrecht.

Mocht pesten echter zover gaan dat er sprake is van een strafbaar feit dan kunnen de volgende artikelen van toepassing zijn: Belediging (art.266 en 271 SR), Belaging (stalking, art 285bSR), Bedreiging (art 285 Sr), Discriminatie (art 137d SR), Hacken (art 138ab Sr), Oplichting (art 326 Sr), Identiteitsmisbruik (artt. 225,231,232 en326 Sr) en Laster/Smaad (art 261, 262, en 268),

Sexting, valt onder art 240b, het wetsartikel dat productie, bezit en verspreiding en bekijken kinderporno strafbaar stelt. Jongeren zullen echter niet snel op basis van dit wetsartikel vervolgd worden. Bij strafrechtelijke vervolging voor het verspreiden van een klasgenoot zal er eerder worden vervolgd op basis van belediging, laster of smaad.

NB. Om naaktfoto's en pestaccounts snel verwijderd te krijgen van Instagram, facebook, Twitter en Youtube, is het handig het te melden bij www.meldknop.nl. Zij kunnen snel handelen en worden ondersteund door de politie.

Klachtenregeling, klachtencommissie en vertrouwenspersonen

Mochten na het doorlopen van het stappenplan het pestincident niet naar tevredenheid zijn opgelost, dan kan men op grond van de Interne Klachtenregeling een klacht indienen.

Iedereen die deel uitmaakt van een scholengemeenschap kan een klacht indienen: leerlingen, ouders van minderjarigen en personeelsleden incl. vrijwilligers en stagiairs. (zie artt.3en 4 interne klachtenregeling)

De interne klachtencommissie van onze school bestaat de volgende leden: mw. D.

Ouwerkerk/mw. M.H. Wagenaar-Olden, Dr. R. Bemelmans, J.L. Vlasblom.

Bij klachten die te maken hebben met machtsmisbruik of ongewenst gedrag kan men in eerste instantie terecht bij een van de drie interne vertrouwenspersonen: dhr. MA M.

Allewijn, mw. T. Jansen of mw. mr. M. Veeger. De vertrouwenspersoon zal de klager begeleiden en ondersteunen bij het klachtraject. Gedragingen die onder deze categorie vallen zijn o.a. pesten, seksuele intimidatie, discriminatie, racisme en agressie/geweld, waarbij beide betrokkenen gerelateerd zijn aan de school. De te bewandelen klachtroute zal in samenspraak met de vertrouwenspersoon worden bepaald. (Interne klachtenregeling art. 2 en 3).

Mocht er behoefte zijn aan een externe vertrouwenspersoon dan kan men terecht bij mw. A. Groen-Vendrig (evp@cedgroep.nl, CED: 010-4071993).

Meer informatie over het onderwerp pesten vindt u bij:

- www.pesten.startkabel.nl
- www.mijnkindonline.nl (brochure Digitaal Pesten)
- www.pestweb.nl. Website van het onderwijsadviesbureau APS met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.
- www.pesten.net. Voor en door slachtoffers, opgericht door Bob van der Meer.

(1) <https://www.schoolveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/het-anti-pestprotocol/>;
<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veilig-leren-en-werken-in-het-onderwijs/vraag-en-antwoord/aanpak-pesten-school>; <https://mijnveilige.school/pestprotocol-voortgezet-onderwijs/>; <http://docplayer.nl/38934306-Pestprotocol-willem-de-zwijger-college-pestprotocol-pagina-1.html>; <https://www.augustinianum.nl/index.php/leerlingen/regels-en-afspraken/pestprotocol> ; <https://www.hyperionlyceum.nl/doc/2016-2017/Hyperion-antipestprotocol20172019.pdf>

Bijlage digitaal pesten

Tips voor leerlingen bij Digitaal Pesten.

Wat kun je doen om digitaal pesten te voorkomen?

- Bedenk dat niet alles waar is wat je op Internet tegenkomt.
- Gebruik een apart e-mailadres om jezelf te registreren op websites.
- Kies een emailadres dat niet je eigen voor- en achternaam volledig weergeeft.
- Gebruik altijd een bijnaam als je chat.
- Zorg dat je je wachtwoorden niet doorgeeft aan anderen en dat ze niet gemakkelijk te raden zijn. Als anderen wel binnen zijn gekomen, neem dan contact op met de beheerder van de site.
- Als je een vervelend gevoel hebt over iets wat je hebt gezien of meegemaakt, vertel het dan aan iemand die je vertrouwt.
- Blijf respectvol naar anderen, scheld niet terug.
- Ga weg uit de chatroom als er iets vervelends gebeurt.
- Verwijder onbekenden uit je contactenlijst.
- Bel of mail niet zomaar met personen die je alleen van Internet kent, spreek niet met ze af zonder dat je ouders het weten.
- Verstuur en verspreid geen flauwe grappen, dreigmail of haatmail.
- Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van chatten kent. Let vooral op bij foto's van jezelf. Als je een foto op Internet zet, kan deze gemakkelijk gekopieerd en op andere websites geplaatst worden. Zo kunnen foto's jarenlang terug te vinden zijn. Foto's kunnen ook bewerkt worden(!).
- Wees voorzichtig met het gebruik van je webcam. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt worden om ze aan anderen personen te laten zien of voor doeleinden die jij niet wilt.
  - Niet persoonlijk opvatten als het van mensen komt die je niet kent. De anonimiteit van Internet maakt dat mensen makkelijk gaan schelden.
  - Reageer niet op pestmails of andere digitale pesterijen.
  - Blokkeer onbekende afzenders op je telefoon.
  - Bewaar de bewijzen. Maak een print of sla ze op. Van het IP-adres van een e-mail kan vaak worden afgeleid van welke computer de e-mail is verzonden. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail aan kan nemen. Men heeft daar ook de technische mogelijkheden om na te gaan wie de mail heeft verstuurd.
  - Ga naar je mentor, afdelingsleider of een van de vertrouwenspersonen toe op school. Deze zullen je verder helpen om te zorgen dat het pestgedrag stopt.
  - Stalking is het keer op keer lastigvallen van een persoon, door die persoon te achtervolgen, steeds op hinderlijke wijze contact op te nemen en soms ook te bedreigen. Bij stalking kun je aangifte doen bij de politie want het is strafbaar.

Tips voor ouders bij digitaal pesten.

Toon interesse. Verplaats u in de belevingswereld van uw kinderen op Internet. U gaat online, uw kind is online. Internet kan spannend en gevaarlijk zijn, maar ook heel leuk. Bezoek daarom af en toe jongerensites en ontdek waarom uw kind internet leuk vinden. Praat daarover met uw kind en zorg ervoor dat ook de negatieve kanten van het internet bespreekbaar zijn. Mochten er problemen zijn met het surfgedrag (seks- of gewelddadige sites) of mochten er vervelende ervaringen ontstaan tijdens bijvoorbeeld e-mailcontact, of andersoortige problemen, dan weet uw kind dat hij/zij er met u over kan praten. Maar liefst een op de tien leerlingen wordt digitaal gepest. Blijf rustig als het uw kind overkomt. Geef aan dat u het knap vindt dat uw kind u in vertrouwen neemt. Bied vooral steun en onderneem niet meteen actie. Praat, en neem uw kind serieus. Bespreek samen wat de mogelijkheden zijn. Kom pas in actie als uw kind dat ook een goed idee vindt. Wel heel belangrijk: **Maak internetafspraken met uw kind.** (2)

Wat kunt u doen tegen digitaal pesten?

- Reageer niet op de bewuste berichtjes, foto's of filmpjes.
- Maak screenshots (als bewijsmateriaal).
- Blokkeer pesters.
- Benader beheerders (van bijvoorbeeld sociale media) met de vraag het gedeelde materiaal van internet te verwijderen.
- Ontneem internet of mobiele telefoon niet (dan straft u uw gepeste kind).
- Kijk waar de mail vandaan komt. Soms is de dader van pestmail, hacking, stalking e.d. op te sporen via het e-mailadres. Ook schrijfstijl en andere aanwijzingen kunnen leiden tot het vinden van de dader.
- Bewaar de bewijzen. Maak een print of sla ze op. Van het IP-adres van een email kan vaak worden afgeleid van welke computer de email is verzonden. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail aan kan nemen. Men heeft daar ook de technische mogelijkheden om na te gaan wie de mail heeft verstuurd.
- Reageer nooit op pestmails e.d. Blokkeer indien mogelijk de afzender.
- Breng de mentor en daardoor school op de hoogte als uw kind hinder ondervindt van digitaal pesten.
- Doe in geval van digitaal pesten zo nodig aangifte of een melding bij de politie.

Bijna de helft van de leerlingen gelooft niet dat volwassenen digitaal pesten kunnen stoppen. Volwassenen zijn vaak minder vaardig in het gebruik van internet, sociale media en mobiele telefoon.)

Ook kan het reeds eerder genoemde Meldknop.nl u helpen. Via de website kunnen leerlingen zelf lezen hoe te handelen. Eventueel kan er melding van het pesten worden

gemaakt. Meldknop.nl is een initiatief van Veilig internetten en wordt ondersteund door de politie. (Bron: Melden via www.meldknop.nl) (2)

(2) Met dank aan de workshop, Cyberpesten & Sociale Veiligheid, door Solange Jacobson, tijdens het Congres gedragsproblemen in de klas 3.0 van 1 november 2018 en de daarbij ontvangen handout.

Meer informatie over het onderwerp pesten vindt u bij:

- www.pesten.startkabel.nl
- www.mijnkindonline.nl (brochure Digitaal Pesten)
- www.pestweb.nl. Website van het onderwijsadviesbureau APS met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.
- www.pesten.net. Voor en door slachtoffers, opgericht door Bob van der Meer.

Over Cyberpesten/ veilig internetgebruik/ veilige school vindt u meer informatie bij:

- www.stopdigitaalpesten.nl. Campagne van SIRE (Stichting Ideële Reclame)
- www.digibewust.nl. Een informatieve site van het Ministerie van Economische zaken over het veilig gebruik van internet.
- www.ppsi.nl. PPSI is het expertisecentrum van het APS op het gebied van het voorkomen en bestrijden van seksuele intimidatie en seksueel misbruik in het onderwijs. Je kunt er ook terecht voor informatie over pesten, agressie, geweld, discriminatie en racisme.
- www.schoolenveiligheid.nl. Centrum School en Veiligheid van het APS verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid op het gebied van schoolveiligheid.
- www.veilig.kennisnet.nl. Handreikingen en links voor ouders, leraren, kinderen, scholieren, schoolmanagers en ICT-coördinatoren.
- www.meldknop.nl Voor advies en hulp (Digibewust en kindertelefoon)